

ALENA PROKOPOVÁ / 22. 12. 2016

Masaryk

Životopisný film režiséra Julia Ševčíka vstoupí do kin 9. března příštího roku. Drama s Karlem Rodenem v roli Jana Masaryka bude ovšem k vidění v týdenní exkluzivní premiéře od 25. prosince v pražském kině Lucerna.

Charismatická osobnost politika Jana Masaryka a jména herce Karla Rodena a režiséra Julia Ševčíka – to jsou důvody, které přitahují pozornost k novému životopisnému filmu o Janu Masarykovi. Syn prvního československého prezidenta odešel ze světa za nevyjasněných okolností. Coby velvyslanec a pozdější československý ministr zahraničí byl veřejně známou osobností, jejíž bohatý, bohémský soukromý život kontrastoval s každodenními povinnostmi úředníka a nadčasovou morálkou diplomata. Pro Karla Rodena jde o další výzvu ztělesnit skutečnou, historickou postavu: vedle Jana Saudka ve Fotografovi (2015) a alter egu režiséra v posledních filmech Jana Němce si Roden zahrál v dvoudílném televizním filmu Zločin v Polné (2016) i T. G. Masaryka. Syn „prezidenta zakladatele“ je Rodenovu hereckému naturelu zjevně bližší než otec TGM, který bývá vnímán jako ušlechtilý puritán. „Veselý Jan“ byl bohatou osobností s nepřehlédnutelnými temnými stránkami.

O tom, že tvůrci filmu *Masaryk* kladou důraz právě na kontroverzní atrakce, nesvědčí jen trailery, v nichž si hrdina užívá drog a sexu, ale i volba režiséra. Julius Ševčík se po výrazném debutu Restart (2005) vyprofiloval díky expresivně pojatému životopisnému dramatu Normal (2009) líčícímu skutečný případ sadistického sériového vraha Petera Kürtena (Milan Kňažko). *Masaryka* nespojuje s Ševčíkovým předchozím dílem jen záliba v efektech a sázka na výrazného herce v hlavní roli, ale i zájem o období před druhou světovou válkou: *Normal* se odehrával na přelomu dvacátých a třicátých let, zatímco těžiště filmu *Masaryk* je ve třicátých letech. Tehdy vrcholila Janova diplomatická kariéra snahou získat sympatie světových mocností pro Československo ohrožené nacistickou agresí. Po snímku Ztraceni v Mnichově tak jde v krátké době o druhý domácí film zabývající se tématem „Mnichovské zrady“ (již

zpracovali už scenárista Pavel Kosatík a režisér Robert Sedláček v televizním cyklu *České století* v dílu *Den po Mnichovu* /2013/. Postava Jana Masaryka – v podání Jiřího Bábka – se však objevila už v předchozím dílu jejich cyklu nazvaném *Veliké bourání*).

Zatímco Petr Zelenka se volně inspiroval knihou Jana Tesaře, scenáristé Petr Kolečko a Alex Königsmark se opírají o biografii Kosatíka a Michala Koláře *Jan Masaryk – pravdivý příběh*. Životopis, jenž usiluje o vyvážený pohled na Masarykův soukromý i veřejný život, se v souvislosti s filmem dočká nového, už čtvrtého vydání.

Julius Ševčík není prvním filmařem, který se rozhodl zabývat daným tématem. Projekt o Janu Masarykovi plánoval po roce 1989 realizovat Otakar Vávra a na sklonku roku 2011 se měla začít natáčet adaptace životopisné novely Lenky Procházkové *Pan ministr* (která vyšla v roce 1996). Pro hlavní roli se počítalo s Miroslavem Donutilem a režie se měl ujmout Viktor Polesný (pozdější režisér zmíněného *Zločinu v Polné*). Původně televizní, později filmový projekt však nakonec nevznikl kvůli komplikacím s finančním zajištěním.

Také Ševčíkův *Masaryk* si zjevně vyžádal bezpečné produkční zázemí: vznikl v česko-slovenské koprodukcii, v produkci společnosti IN Film a Rudolfa Biermanna, a jeho koproducenty jsou vedle České televize i RTVS: Rozhlas a televízia Slovenska a ZDF / Arte. Vznik filmu podpořily český Státní fond kinematografie a slovenský Audiovizuálny fond. V souladu s tím film láká diváky na mezinárodní herecké obsazení: z českých herců se v něm vedle Karla Rodena objeví Jiří Vyorálek (Konrád Henlein) nebo Oldřich Kaiser (prezident Edvard Beneš). Jednu z hrdinových přítelkyň si zahrála modelka Eva Herzigová, psychiatra Steina ztvárnil německý herec a spisovatel Hanns Zischler, partu Masarykovy snoubenky Marcii Davenportové se ujala španělská herečka Arly Joverová a ministerského předsedu Chamberlaina hraje Angličan Paul Nicholas.

Snahu producentů zajistit *Masarykovi* zájem veřejnosti signalizuje už „dvojitá“ premiéra: zatímco komerční premiéra filmu je naplánována na 9. března 2017 (s ohledem na datum dosud nevyjasněné smrti Jana Masaryka v březnu 1948), v týdnu od 25. do 31. prosince bude film uvádět pražské kino Lucerna. Jak poznává kritička Mirka Spáčilová, jde o ryze účelové uvedení v souvislosti s hlasováním o České lvy. Tím, že si Masaryk formálně odbude premiéru v letošním roce a bude se hrát sedm po sobě jdoucích dní, totiž splňuje požadavek statutu České filmové a televizní akademie (na

rozdíl od stanov Cen české filmové kritiky či cen FITESu Trilobit). Ve hře je i skutečnost, že domácí filmový rok 2016 je považovaný za velmi slabý, zatímco v následujícím roce by se Julius Ševčík musel poměřovat se silnou konkurencí. Nápad odvozený z oscarové praxe se Rudolfu Biermannovi osvědčil třeba už v souvislosti se snímkem Obsluhoval jsem anglického krále, který díky „dvojitě“ premiéře získal v roce 2007 pět Českých lvů včetně toho nejprestižnějšího – za nejlepší film. Případný zisk některé z nejprestižnějších domácích filmových cen zajistí *Masarykovi* v březnu divácký zájem a tím i kýžené vysoké tržby.

Masaryk (ČR, SR 2016), režie Julius Ševčík, scénář: Petr Kolečko, Alex Königsmark, Julius Ševčík, kamera: Martin Štrba, hudba: Michal Lorenc a Kryštof Marek, hrají: Karel Roden, Oldřich Kaiser, Arly Joverová, Hanns Zischler, Eva Herzigová, Jiří Vyorálek, Milton Welsh, Paul Nicholas, Dermot Crowley a další. Bioscop, 114 minut. Premiéra: 25. 12. 2016, 9. 3. 2017.